

Špica

Jednou z posledních realizací brněnského ateliéru **Knesl + Kynčl Architekti** se stal rodinný dům s ostře řezanou formou. Kromě fantastického výhledu na Slavkov majitelům nabízí i užitný komfort.

EXTERIÉR

Výraznou proporcí domu vytváří trojúhelníkový půdorys, reagující na přednosti, ale i omezení pozemku. Zvlášť působivé efekty vytváří přesah zastřešení.

TEXT: DAVID KALISTA
FOTO: KRISTINA HRABETOVÁ (INTERIÉR),
TOMÁŠ MAHL (EXTERIÉR)

OBYTNÁ HALA

Zvýšený prostor světliku dodává celé místnosti vzdušný charakter. Posunutím skleněné přičky se dostanete na krytou večerní terasu. V zadní části je kožená sedačka s konferenčním stolem od firmy Natuzzi.

Na místě původního rodinného sadu, kousek od historického centra města Slavkova, vyrostl excentrický rodinný dům. Při pohledu z příjezdové cesty působí jako střelka kompasu, která neomylně směřuje na jih vstříc slunci. Ostrý tvar přitom podle návrhu vychází z dané parcely. Reaguje na její lichoběžnou proporci, příjezdovou cestu, zalesněnou část za domem a především se prostřednictvím své formy snaží vytěžít maximum z toho, co tento pozemek nabízí, a sice překrásný výhled na město. Možná že podobný pohled si vychutnával i samotný císař Napoleon, který zde před více než dvěma sty lety vyhrál slavnou

bitvu. Výhled na město ale vyvažuje i okolní příroda – hned za domem je totiž volný přístup do zdejšího lesíku. „Občas tu vidíme laně, které chodí až k našemu plotu,“ potvrzují majitelé, kteří v novém domku strávili svou první zimu. Podle architektů neměli žádné zvláštní požadavky, ale přesto se na vývoji projektu a výsledné koncepci podíleli značnou měrou. „Investor měl jasnou představu v tom, co potřebuje. Jeho požadavky na rozsah a kvalitu provedení byly v rovnováze s daným rozpočtem, který jsme se snažili držet na uzdě,“ říkají architekti Knesl s Kynčlem. Jejich výsledný návrh, který nakonec budoucí majitele

z několika variant oslovil nejvíce, byl jednopodlažní objekt s trojúhelníkovým půdorysem. Toto řešení přináší mnoho předností. V rámci trojúhelníku totiž v krytém zástřeší na východní straně vznikla snídaňová terasa a na západní zas večerní terasa, kam z ulice není vidět, ale přesto si uchovává výhled na Slavkov. V interiéru ale ostrý tvar stavby člověk téměř nevnímá, protože vepsaná dispozice si povětšinou drží standardní pravoúhlé řešení. Tvar navíc umožňuje přístup světla i do ostatních místností rozmístěných na jihovýchodní straně domu. Vedle pracovní a kuchyňského koutu sem byl

KUCHYNĚ

Skromnější prostor vyvažuje praktické uspořádání a výhled skrz prosklené tabule. Sestava skříní a pracovní deska jsou od firmy Scavolini. Spotřebiče jsou od značky Miele.

KOUPELNA

Kontrast tmavé a světlé dodává koupelně příjemně vyváženou atmosféru. Sanitární keramika je od firmy Laufen a baterie od firmy Hansgrohe.

situován i vstup a zádveří s prakticky situovanou šatnou, na které navazuje obytná místnost. Díky velkému množství skleněných příček do jejího prostoru proniká ohromné množství světla, které v případě potřeby krotí venkovní žaluzie. Celá místnost má právě díky tomu příjemně vzdušnou atmosféru. Architekti ale přiznávají drobnou peripetii z průběhu realizace: „Majitelé měli ve svém předchozím bydlení obrazy, které pak v domě prakticky nebylo kam zavěsit, právě kvůli množství skleněných stěn. Nakonec se pro obrázky přece jen nějaké místo našlo, ale v menší míře. Když ale máte takový výhled, tak obrazy ani nepotřebujete.“ Centrální část, kde své místo našel jídelní stůl, má

zvýšený strop, jenž plní příjemnou funkci dodatečného světlíku. Obytný prostor pak dál pokračuje sezením v podobě pohodlné rohové sedačky potažené kůží v odstínu slonové kosti. Bílé stěny zde na přání investora vyvažuje hřejivý odstín dřevěné podlahy. Důležité i topení zapuštěné do podlahy pod okny má dřevěný rošt namísto hliníkového, který se běžně k topení dodává. I takto drobné detaily totiž vytvářejí výsledný dojem a realizaci dodávají na hodnotě. „Snažili jsme se klienty přesvědčit o tom, že estetická kvalita je důležitá a že nemusí být drahá. V podstatě jen stačí věnovat řešení dostatek času a problém řešit efektivně,“ tvrdí architekti k průběhu realizace. K obytné

místnosti náleží i částečně uzavřený kuchyňský kout s barovým pultem. Podle slov paní domu to má jednu hlavní výhodu: „Když k nám přijde návštěva, nemusím být nervózní z nepořádku na kuchyňské lince, protože v zákrytu vůbec není vidět.“ Spotřebiče, skříně i zásuvky mají navíc logické uspořádání, což tomu, kdo zrovna vaří, poskytuje jistý komfort, protože má vše po ruce. Leskle šedý lak krycích panelů a dvířek s lehkým tónem hnědé koresponduje i s velkoformátovou dlažbou, která zde byla použita, a protože pracovní plocha se táhne po celém obvodu kuchyně, rozhodli se architekti v této části domu využít systém podlahového

STAVBA

Má pro své obyvatele optimální měřítko rodinného domu, který není ani velký, ani malý. Jeho proporce jsou přitom vyvážené. Opticky celou stavbu odlehčuje množství skleněných příček i přesah zastřešení.

PROFIL REALIZACE

Stavba: RD Slavkov 02 **Zastavěná plocha:** 333 m² **Obytná plocha:** 206 m² **Plocha pozemku:** 1 567 m² **Projekt:** 2008–2010 **Realizace:** 2009–2012 **Návrh:** Knesl + Kynčl Architekti, www.knesl-kyncl.com **Dodavatelé vybavení:** Natuzzi, Scavolini, Hangrohe, Geberit, Laufen, Miele

topení. Klidovou zónu s obytnou místností spojuje chodba ukončená jakýmsi komunikačním uzlem, tedy křižovatkou, která je krásně prozářena světlikem. Když se z tohoto místa vypravíte vlevo, tedy na západ, dostanete se do ložnice rodičů, ke které náleží samostatná šatna a také koupelna. I v jejím případě architekti vyřešili absenci oken použitím stropního světlíku, který vrhá světlo na zemité odstíny dlažby a obkladu. V kontrastu se zde střídají šedohnědé plochy s béžovými, což působí velmi příjemně. Stejně příjemný je i prostor sprchového koutu, který byl vybaven sníženou vaničkou v rozměru metr na metr. Klidovou část domu dále tvoří dva dětské pokoje s koupelnou a také pracovna s výhledem do krajiny. Poslední dveře chodby pak vedou do technického zázemí domu a skladových prostor, jež jsou chytře přístupné i z příjezdové cesty. Dům zkrátka svým majitelům poskytuje maximální užitný komfort a jeho netradiční pojetí je skutečnou inspirací pro všechny, kdo zvažují stavbu nového domu.

V tomto čísle H.O.M.I.E. si čtenáři mohou prohlédnout vaši právě dokončenou stavbu rodinného domu ve Slavkově. Čím byl pro vás tento projekt výjimečný?

Proti jiným realizacím to byl hlavně postoj klienta. Věděl, co chce a co si může dovolit. Byl ochoten si nás pustit do svého života, prozradit nám, co možná neví ani nejužší okruh přátel a rodiny. Pokud totiž máme jako architekti navrhnout dobrý dům, musíme o klientech vědět téměř vše. I nejtajnější zvyklosti a přání.

To zní skoro jako svatba.

Téměř to tak je, protože to opravdu byly hodiny a hodiny debat o detailech. Snažili jsme se klienty přesvědčit o tom, že estetická kvalita je důležitá a že nemusí být drahá. V podstatě stačí jen věnovat řešení dostatek času a problém řešit efektivně. V tomto případě byl klient víc než chápavý.

Myslíte si, že máte jako architekti dostatek „osvěcených“ klientů?

Architektura dnes zajímá hodně lidí. Mají o ní jisté povědomí i díky časopisům. Dost k tomu svými články přispěl třeba Petr Volf s přílohou Jiné domy, která vychází v Reflexu. Lidé mají chuť to s architektem zkusit. Je to náročnější cesta, ale nakonec opravdu dostanou to, co skutečně chtějí.

V únoru hostila pražská Galerie Jaroslava Fragnera výstavu vašich prací s podtitulem „Mezi městem a domem“. Co bylo hlavním myšlenkou?

Žádné zásadní sdělení jsme si od toho neslibovali, spíš jsme chtěli návštěvníkům vložit brouka do hlavy, aby tam vrtal, protože

Cit pro detail

Brněnští architekti Jiří Knesl a Jakub Kynčl tvrdí, že schopnost o sobě a své práci pochybovat je tou nejlepší vlastností architekta. O kvalitách jejich realizací ale pochybovat není třeba.

univerzální odpověď na vztah mezi městem a domem neexistuje.

Chtěli jsme ale vyzdvihnout důležitost toho vztahu. Když totiž architekt nevnímá obojí zároveň, tak je to špatně. Dnes už se o tom běžně hovoří, ale dřív to tak nebylo. Mezi městem a domem byla dlouhá léta značná propast. Výstava byla pro nás příležitost, jak naše myšlenkové pochody hodit na papír. Chtěli jsme v několika srozumitelných větách vyjádřit to, o čem se mezi sebou bavíme léta.

Podle jakého kritéria jste tedy vybírali vystavené projekty?

Přišlo nám hloupé tam dávat fotky realizovaných domů, které jsou k vidění v časopisech, a tak jsme si řekli, že bude zajímavější pro tu výstavu popsat nebo alespoň přiblížit proces přemýšlení. Vybrali jsme pět soutěžních projektů, kde

je původní idea ještě krystalicky čistá, nezamělná dalšími vrstvami řešení. Pak dva územní plány, což pro náš ateliér představuje velké procento práce. A jeden soutěžní projekt Městských zásahů v Brně, ale to je spíš takový architektonický voluntarismus a blbost, protože kdo jiný dělá práci zadarmo?

Ani coby kantoři jste se asi netopili v penězích. Byl to pro vás důvod, proč jste po dvanácti letech ukončili svou praxi na škole?

O peníze nešlo. Jednak se nám dost rozrostla kancelář a taky se nám narodily děti a třísměnný provoz je zkrátka příliš. Člověk to dlouho nevydrží a jediné, co z toho šlo vypustit, byla škola.

Co jste se svým studentům snažili zapsat za uši?

To, o čem je ta výstava. Že věci nejsou černobílé, že fungují

TÝMOVÁ PRÁCE

Jakub Kynčl vlevo,
Jiří Knesl vpravo.
Stavba je pro ně vždy
otázkou poctivého
přístupu a souvislosti
mezi městem
a domem, o kterých
je třeba přemýšlet.

01 02

03

01 EKOLOGICKÉ CENTRUM

JAVORNÍK Nedávno dokončený projekt vznikl na svažitém pozemku mezi městem Javorníkem a obcí Bílý Potok. Tvoří jej dvě samostatné budovy, částečně vystavěné z celodřevěného montovaného stavebního systému.

02 BYTOVÝ DŮM PROSTĚJOV

Tato novostavba bytového domu se nachází v těsné blízkosti historického centra Prostějova. Výrazným prvkem střídavého objektu s bílou fasádou je práce s barevným akcentem: prosklená fasáda schodišťové haly je tvořena mozaikou barevných skel, která do prostoru vnáší svěží jarní náladu.

03 RD MEDLÁNKY

Rodinný dům navržený v duchu skandinávské poetiky využívá přirozený sklon terénu – směrem do ulice je dvoupodlažní, směrem do zahrady jednopodlažní. Tento princip se odráží i ve tvaru střechy – zčásti ploché, zčásti mírně sklonité. Vnitřní prostor je organizován kolem částečně krytého atria, které doplňuje stínění z přírodní dřevěné kulatiny.

v souvislostech, o kterých je třeba přemýšlet. Důležitá je i schopnost o sobě a o svých návrzích pochybovat a klidně se k nim vracet znovu, protože velkým nešvarem mnohých architektů je přebujelé ego. Sebepochybnost je úžasná schopnost, kterou je dobré si pěstovat a hýčkat. V neposlední řadě jsme se studentům snažili vysvětlit, že každá čára někoho stojí peníze, a také, že existuje něco jako stavební zákon, který se nám sice nemusí líbit, ale je třeba s ním pracovat. **Jaká pravidla vám vadí? Co vám jako architektům zvedne tlak?** Hlavně to šílené byrokratické martyrium, kdy vám na úřadu u okénka tvrdí něco úplně jiného

než na úřadu, který má vchod vedle. Pak je to samozřejmě památkový úřad plný aktivistů, kteří nestojí o dialog. Jakákoli profesionalita v tu chvíli neexistuje. Tam to začíná a pak teprve přijde stavba jako taková. Jednu věc v této souvislosti řešíme stále dokola – je opravdu málo stavebních firem, které umějí pořádně své řemeslo.

Kde to nejvíc vázne?

Sehnat dnes například schopné vodáře je téměř nadlidský úkol. Ještě horší to ovšem je u veřejných zakázek, kde realizaci provádí třetířadá firma a nikdo, počínaje stavbyvedoucím, nemá zájem na tom, dělat věci pořádně. S nikým se nedomluvíte, všechno je problém. To je skutečná tragédie. Dílo zákona o veřejných zakázkách, který zná jediné kritérium, jímž je cena.

Dá se s tím něco dělat?

Není to tak složité. Když jdete na nákup, taky vedle ceny zvažujete i výkon. Málokdy si koupíte tu úplně nejlevnější věc. Zákon ale kvalita nezajímá, jen tlačí rozpočty dolů. To je třeba změnit.

Zaznamenali jste poslední dobou v architektuře nějaký průlom?

Nic tak zásadního se nestalo. Domy se už 140 let staví stejně.

Nové technologie náš pohled na architekturu nijak zvlášť neovlivnily. Chceme se soustředit především na to podstatné, a to je dobře fungující stavba.

Stavba je jedna věc, interiér druhá.

Jak postupujete v jeho případě?

Koncepce interiéru si o určité věci řekne sama v průběhu návrhu i během realizace. O materiálech máme zřídka předem jasnou představu. Většinou se dostaví až s prostorovými variantami. Snažíme se, aby byl interiér dostatečně zajímavý už v základní dispozici a nemuselo se to pak dohánět nábytkem a vybavením.

Vzpomenete si na nějaký moment, který byl ve vaší kariéře zlomový?

Říct jeden nejde. Kdybychom jich řekli dvacet, vzpomněli bychom si mezitím na další stovku. Každá příležitost, zakázka nebo ocenění nás posunuly dál. Je to každodenní postupná a hlavně poctivá práce.

A kdy vás ta práce nejvíc baví?

Když máme dovolenou! Zábavný je samozřejmě začátek, to vymýšlení pod tlakem, kdy člověk vnímá energii vznikajícího projektu. Nejlepší ale je, když máme z výsledku dobrý pocit a klient je spokojen.

PROFIL

Jiří Knesl (* 1968)

Jakub Kynčl (* 1971)

Tato autorská dvojice se potkala na brněnské fakultě architektury v revolučních časech, kdy bylo jedno, že jeden teprve nastoupil do prvého, a druhý byl ve čtvrtáku. Na té samé škole se pak později znovu setkali jako učitelé a navázali spolupráci, což v roce 2001 vyústilo založením ateliéru KNESL + KYNČL. Kromě realizací rodinných domů navrhují i průmyslové a veřejné objekty, stejně jako komplexní urbanistická řešení. www.knesl-kyncl.com